

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์
ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1
THE DEVELOPMENT OF LESSON PLAN FOR THAI LANGUAGE
TEACHING BY APPLYING THAI LITERATURE FOR MATHAYOM 1

¹อภิษฐา สุริยะจินดา, ²ชุตินา วัฒนาศิริ, ³วีณา ชุ่มบัณฑิต, และ ⁴ภัทรพล มหาจันทร์

¹Apitta Suriyajinda, ²Chutima Wattanakeeree, ³Weena Sumbandit

and ⁴Pattarapon Maharkan

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, ประเทศไทย

Saint John's University, Thailand

¹Apitta.Suriyajinda@gmail.com, ²chutima@stjohn.ac.th

³weena_sum@stjohn.ac.th, ⁴paulsport@gmail.com

Received: October 17, 2024; **Revised:** November 5, 2024; **Accepted:** December 29, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณคดีไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ผลวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณคดีไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าคะแนน 1.00 ทั้ง 10 แผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อผ่านการตรวจสอบแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มทดลองพบว่า ด้านพุทธิพิสัย ผู้เรียนได้

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

²รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

³อาจารย์ ดร. วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นักวิชาการอิสระ

ความรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ คะแนนจากแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้เฉลี่ย 6.88 ด้านทักษะพิสัย ผู้เรียนได้รับทักษะการทำงานและทักษะการนำเสนอ คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ย 4.13 อยู่ในระดับดี ด้านจิตพิสัย ผลการวัดเจตคติที่มีต่อภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 4.54 อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบการวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop of lesson plan for Thai language teaching by applying Thai literature for Mathayom 1, and 2) to compare the learning outcomes in Thai subjects after teaching by applying Thai literature for Mathayom 1. The results showed that 1) the development of lesson plan for Thai language teaching by applying Thai literature for Mathayom 1, validated by 3 experts, the resulted of Index of item objective congruence (IOC) is 1.00 for all 10 lesson plans. After validation, the lesson plans were implemented with the experimental group, revealing that in terms of Cognitive Domain, students gained knowledge following the lesson plan, with an average score of 6.88 from the practice of the lesson plan. In terms of Psychomotor Domain, students acquired work and presentation skills, as indicated by an average observational score of 4.13, which is considered good. Regarding affective domain, their attitudes towards the Thai language averaged 4.54, indicating a high level of positive sentiment. 2) The results of the comparison of learning outcomes with lesson plan for Thai language teaching by applying Thai literature for Mathayom 1, after learning was higher than before learning, statistically significant at the .05 level.

Keywords: Lesson Plan for Thai Language Teaching, learning achievements in Thai subjects

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์เพื่อเผยแพร่ความรู้ ประสบการณ์ และเป็นเครื่องมือในการค้นหาข้อมูลต่างๆ นอกจากนี้ภาษายังแสดงให้เห็นวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของมนุษย์มาตั้งแต่โบราณ ดังนั้นทักษะที่จะเกิดขึ้นเมื่อต้องการใช้ภาษาในการสื่อสารจึงมี 4 ทักษะคือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนเพื่อสืบทอดองค์ความรู้ หรือ ประสบการณ์ต่อไป

ปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต้องสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะเท่าทันกับเทคโนโลยีและให้ผู้เรียนมีทักษะเพื่อเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 5) กล่าวถึงหลักการสำคัญว่า เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และ คุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล โดย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ผู้เรียนจะต้องได้รับความรู้ ทักษะ และวัฒนธรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความชื่นชมการเห็นคุณค่า ภูมิปัญญาไทย และภูมิใจในภาษาประจำชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 10) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในชาติ และเข้าใจความเป็นสากลไปพร้อมกัน โดยไม่ลืมรากเหง้าของตนเอง และนำองค์ความรู้พัฒนาประเทศชาติต่อไป เพราะภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 37) ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนจึงจะต้องพัฒนาทั้งทักษะที่เป็นสากล และมีความเป็นไทยคู่กัน เพื่อให้เกิดเอกลักษณ์ของความเป็นไทยและภูมิใจในชาติของตนเอง การเข้าใจเอกลักษณ์ของความเป็นไทยเกิดได้จากการเรียนรู้ทักษะทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา และวรรณคดีและวรรณกรรม

จากข้อมูลรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 - 2566 ปรากฏคะแนนตามลำดับปีการศึกษาดังนี้ ปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60.53 ปี 2565 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 59.90 และปี 2566 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.66 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2564-2566 : 1) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยลดลงในทุกปี และจากผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนจากตัวชี้วัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม และสาระที่ 5 หลักการใช้ภาษา แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีคะแนนในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม เป็นลำดับที่ 4 จาก 5 สาระการเรียนรู้ ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2566 : 1) แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้ความถนัดในสาระวรรณคดีและวรรณกรรมน้อยกว่าสาระอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ระดับความเข้าใจในวรรณคดีและวรรณกรรมมีผลต่อการเข้าใจในหลักการใช้ภาษาด้วย เนื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมเกิดจากกวีนำหลักการทางภาษามาใช้ให้เกิดเป็นผลงานและสื่อความหมายแก่ผู้รับ ซึ่งจากการประชุมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเมื่อสอบวัดประเมินผลมีคะแนนที่น้อยในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีและวรรณกรรม และบทสัมภาษณ์นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนไม่เห็นถึงความสำคัญในการเรียนวรรณคดีเนื่องจากความล้าสมัย เป็นเรื่องเก่า ไม่เท่าทันเทคโนโลยีและไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบันแล้ว เมื่อผู้วิจัยสำรวจการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน พบว่าปัญหาเกิดจากทั้งผู้เรียนและผู้สอน โดยปัญหาที่พบจากนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพบว่า ผู้เรียนไม่สนใจ หรือไม่ใฝ่อยากเรียนวรรณคดีด้วยความรู้สึกชอบ แต่เรียนเพราะถูกบังคับให้เป็นวิชาที่ต้องเรียน (Ajijima Kirdpol, 1996 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล, 2560 : 205) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยเกิดปัญหามากมาย ทั้งนี้เนื่องจากตัวเด็กเองไม่มีความสนใจที่จะเรียน และยังเห็นว่าวรรณคดีเป็นเรื่องเพ้อฝัน จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าหรือความสำคัญของการเรียนวรรณคดี และปัญหาที่พบจากผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพบว่า วิธีสอนของครูไม่ดึงดูดใจก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนโดยครูผู้สอนมักจะมุ่งสอนแบบอ่านเอาเรื่อง และให้นักเรียนเรียนด้วยวิธีการท่องจำเท่านั้น ซึ่งความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, 1996 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล,

2560 : 205) พบว่า ครูส่วนใหญ่มุ่งสอนให้นักเรียนท่องจำเพื่อการสอบ ครูบางคนขาดการค้นคว้า ไม่พยายามหาเทคนิคการสอนแบบใหม่ อีกทั้งยึดการสอนแบบเดิม จนลืมนึกกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด และทำให้นักเรียนเบื่อ (กิงกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล, 2560)

จากปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดีดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น หากผู้สอนละเลยการแก้ปัญหา ปล่อยให้วรรณคดีเป็นเรื่องยาก และไกลตัวผู้เรียน ในที่สุดวรรณคดีก็คงเป็นเสมือนโบราณวัตถุที่เก็บรักษาไว้ เพื่อเป็นสื่อแสดงความเจริญรุ่งเรืองของวัฒนธรรมทางภาษาในอดีตแต่ไม่ได้รับการอ่านด้วยใจรักอย่างซาบซึ้ง และจริงจัง (Pornthip Sirisomboonvej, 2004 อ้างถึงใน กิงกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล, 2560 : 205) การแก้ปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องใช้การจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามที่ตนเองต้องการทราบจากบทเรียนได้โดยการค้นคว้าและเลือกสรรข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ดังที่ (Sriwilai Dorkchan, 1985 อ้างถึงใน กิงกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล, 2560 : 205) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนวรรณคดีที่ดีจะยอมรับได้นั้นขึ้นอยู่กับวิธีสอนของครูด้วยการสอนควรจะเป็นไปในลักษณะที่นักเรียนเป็นผู้คิดค้นที่จะวิจารณ์วรรณคดีตามพื้นฐาน และประสบการณ์ของเขา เช่น นักเรียนอาจคิดค้นวิพากษ์วิจารณ์ว่า สุนทรภู่เขียนนิราศภูเขาทอง ทำไมจึงพรรณนาความโดยเอาสถานที่มาเชื่อมโยงกับชีวิตตนเอง ทั้งนี้ นักเรียนอาจได้คำตอบจากการศึกษาประวัติชีวิตสุนทรภู่ว่า ชีวิตของสุนทรภู่ต้องผ่านสิ่งเหล่านั้นมาการศึกษาชีวิตผู้แต่งจึงสัมพันธ์กับการศึกษาเนื้อหา และคุณค่าของวรรณคดีคือ ข้อคิดปรัชญา และสาระอันเป็นสัจจะของชีวิต (กิงกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล, 2560)

ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยเพื่อให้นักเรียนเข้าใจรากเหง้าของความเป็นไทย และเชื่อมโยงทักษะทั้ง 5 ด้านให้สอดคล้องกัน พร้อมกับใช้แนวคิดการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยประเมิน 3 ด้าน คือ 1) พุทธิพิสัย โดยประเมินพฤติกรรมด้านสมองเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ 2) จิตพิสัย โดยประเมินค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจของผู้เรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ 3) ทักษะพิสัย โดยประเมินพฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ (Benjamin S. Bloom, 1950-1959 อ้างถึงใน ธัญญา เรืองแก้ว, 2566 : 2)

จากปัญหาที่พบทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญ และต้องการแก้ไขเพื่อพัฒนาทักษะและผล การเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมไทยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ด้านได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย และวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อ

ช่วยพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เชื่อมโยงความรู้ทั้ง 5 ทักษะ และพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ในด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เกิดเป็นผลการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวรรณคดีและวรรณกรรมไทย เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทยผ่านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ จำนวน 78 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 25 คน ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย จำนวน 10 แผน 20 ชั่วโมง ภายในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย

- 2.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- 2.2 แบบบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
- 2.3 แบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.1 การยกร่างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 10 แผนการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 10 แผนตรวจค่าความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) โดยจะต้องมีค่า 0.6-1.00 จึงสามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 ทั้ง 10 แผนการจัดการเรียนรู้ จึงสามารถนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้

1.2 ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย จำนวน 20 ชั่วโมง ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องบันทึกการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ ซึ่งตรงกับแนวคิด Bloom's Taxonomy และบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนทั้ง 3 ด้านเพื่อดูผลการเรียนรู้ของนักเรียนเมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ดังนี้

1) ด้านพุทธิพิสัย นักเรียนได้รับความรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด นักเรียนได้รับความรู้วรรณคดีและวรรณกรรมจากเรื่อง นิราศภูเขาทอง ได้แก่ ฉันทลักษณ์กลอนสุภาพ การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณศิลป์ การใช้ภาพพจน์โวหาร การเขียนเรียงความ รสทาง

วรรณคดี นักเรียนได้รับความรู้วรรณคดีและวรรณกรรมจากเรื่อง สุภาชิตพระร่วง ได้แก่ การสร้างคำในภาษาไทย การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์คุณค่าทางสังคม และนักเรียนได้รับความรู้วรรณคดีและวรรณกรรมจากเรื่อง โคลงโลกนิติ ได้แก่ การใช้สำนวน สุภาชิตไทย ฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ และการแบ่งวรรคตอนการอ่านโคลงสี่สุภาพ

2) ด้านทักษะพิสัย นักเรียนสามารถนำรูปแบบฉันทลักษณ์ที่กำหนดไปใช้เปรียบเทียบกับบทประพันธ์จริงได้ นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดและทำกิจกรรมตามที่กำหนดได้ถูกต้อง นักเรียนสามารถทำซ้ำหรือทำใหม่หลังจากพบว่าเกิดข้อผิดพลาดและพยายามจนกว่าผลงานจะสำเร็จ และนักเรียนสามารถอ่าน เขียน แต่งคำประพันธ์ และนำเสนอได้อย่างคล่องแคล่วหลังจากได้รับการฝึกฝนผ่านกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้

3) ด้านจิตพิสัย นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตัวเองมากขึ้นเมื่อสามารถปฏิบัติงานทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มได้สำเร็จ นักเรียนเรียนรู้ที่จะค้นหาความงามทางภาษาและเกิดความชื่นชอบ ชื่นชมความสามารถของกวี และซาบซึ้งในความหมายมากขึ้นเมื่อสามารถตีความแปลความจากบทประพันธ์ได้ นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับบทประพันธ์ตามประสบการณ์และความเข้าใจของตนเอง ทำให้นักเรียนตระหนักได้ว่าการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมจะได้รับข้อคิดและแนวคิดต่อชีวิตประจำวันอย่างไร นักเรียนเล็งเห็นถึงประโยชน์จากการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมและมีทัศนคติที่ดีในการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม และการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น

1.3 ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1) ด้านพุทธิพิสัย จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ จำนวน 10 แผน 20 ชั่วโมง พบว่า นักเรียนได้รับความรู้วรรณคดีและวรรณกรรมจากเรื่อง นิราศภูเขาทอง ได้แก่ ฉันทลักษณ์กลอนสุภาพ การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณศิลป์ การใช้ภาพพจน์โวหาร การเขียนเรียงความ รสทางวรรณคดี นักเรียนได้รับความรู้วรรณคดีและวรรณกรรมจากเรื่อง สุภาชิตพระร่วง ได้แก่ การสร้างคำในภาษาไทย การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์คุณค่าทางสังคม และนักเรียนได้รับความรู้วรรณคดีและวรรณกรรมจากเรื่อง โคลงโลกนิติ ได้แก่ การใช้สำนวน สุภาชิตไทย ฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ และการแบ่งวรรคตอนการอ่านโคลงสี่สุภาพ คะแนนจากแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า นักเรียนได้รับคะแนนเฉลี่ย 6.12

ในการทำแบบฝึกหัดแผนการเรียนรู้ที่ 1 และได้คะแนนเฉลี่ย 7.32 ในการทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 ซึ่งจากการสังเกตผลคะแนนแบบฝึกหัดท้ายแผนนักเรียนมีแนวโน้มคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

2) ด้านทักษะพิสัย จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศน์มิตรใหม่ จำนวน 10 แผน 20 ชั่วโมง พบว่า นักเรียนได้รับทักษะจากวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่อง นิราศภูเขาทอง ได้แก่ การเขียนแผนผังคำประพันธ์ การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่ปรากฏจากคำประพันธ์ในเรื่องได้ และแยกประเภทภาพพจน์ที่พบได้ มีทักษะการถ่ายทอดและการนำเสนอผลงาน การเรียบเรียงสิ่งที่นำเสนอผ่านการเขียนเรียงความ และพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียนได้ การวิจารณ์ผลงานของตนเอง การเลือกแหล่งค้นคว้าที่มีความน่าเชื่อถือ นักเรียนได้รับทักษะจากวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่อง สุภาษิตพระร่วง ได้แก่ การค้นหาสรรพนามให้เหมาะสมถูกต้อง การสร้างเกณฑ์ในการค้นหาคำประเภทคำซ้อน คำซ้ำ คำประสม การจัดหมวดหมู่ของคำ การจัดหมวดหมู่ข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ทักษะการแต่งคำประพันธ์ตามฉันทลักษณ์ที่กำหนด การแบ่งกลุ่มสำนวนตามเกณฑ์ที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนได้รับทักษะจากวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่อง โคลงโลกนิติ ได้แก่ การสังเกตสำนวนสุภาษิตในชีวิตประจำวันและนำไปประยุกต์ใช้อย่างเป็นธรรมชาติ การเลียนแบบการใช้สำนวนจากการสังเกตสื่อรอบตัว การแต่งคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพตามฉันทลักษณ์ที่กำหนดให้ การฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพและการฝึกซ้อมหลังเกิดความผิดพลาด จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน พบว่า ผลการสังเกตพฤติกรรมในประเด็นการประเมินความมุ่งมั่นในการทำงานในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยมีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ซึ่งระดับคุณภาพของพฤติกรรมด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศน์มิตรใหม่ อยู่ในเกณฑ์การประเมินในระดับ ดี

3) ด้านจิตพิสัย จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย พบว่า นักเรียนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น จากการสังเกตทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมไทย ผ่านแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทยหลังเรียนภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย พบว่า การประเมินจากแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทยหลังเรียนภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยมีค่าเฉลี่ย 4.54 อยู่ในเกณฑ์การประเมินในระดับ มากที่สุด โดยนักเรียนมีเจตคติในข้อที่ 9 ด้านความรู้สึกรักภูมิใจในความเป็นไทยมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.68 และแผนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนชื่นชอบมากที่สุดคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การสร้างคำในภาษาไทย เนื่องจากมีลักษณะการจัดกิจกรรมที่ทำท่าย และ

นักเรียนมีความรู้และมีความคล่องแคล่วว่องไวในการคิดวิเคราะห์มากขึ้นแล้ว จึงเกิดความสนุกสนาน

2. ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาไทยด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย โดยใช้สถิติ t-test แบบ Paired Samples ของประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ ปรากฏผลดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาไทยด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	25	14.96	2.72		
				35.175*	.000
หลังเรียน	25	19.80	2.60		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนภาษาไทยด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ จำนวน 25 คน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย อภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย อยู่ในระดับดี เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย ได้นำแนวคิดพฤติกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย เกิดเป็นการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ในด้านพุทธิพิสัย

ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ด้านทักษะพิสัยผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ชั้นได้แก่ การเลียนแบบ การกระทำตามสั่ง การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่อง และการกระทำที่เป็นธรรมชาติ ด้านจิตพิสัย ผู้เรียนเกิดการรับรู้ การตอบสนอง การเกิดค่านิยม การจัดระบบ และบุคลิกภาพ จากการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ทำให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์จากการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมเพราะสามารถเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวันของตนเองได้ นักเรียนจึงเกิดความภาคภูมิใจในผลงานภาคภูมิใจในความเป็นไทย และเปิดใจกับการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Bloom' Taxonomy Of Learning กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมใหม่มาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน การเรียนรู้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงดังนี้ 1) การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ความเข้าใจ และความคิด (Cognitive Domain) หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระใหม่ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้มากขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง 2) การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ความรู้สึก ทศนคติค่านิยม (Affective Domain) หมายถึง เมื่อบุคคลได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ก็ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกทางด้านจิตใจ ความเชื่อ ความสนใจ 3) ความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย (Psychomotor Domain) หมายถึง การที่บุคคลได้เกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านความคิด ความเข้าใจ และเกิดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ความสนใจด้วยแล้ว ได้นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติจึงทำให้เกิดทักษะและความชำนาญมากขึ้น เช่น การใช้มือ การใช้ร่างกาย เป็นต้น (ธัญญา เรืองแก้ว, 2566) ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ใน 3 ด้าน และแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยเกิดจากการบูรณาการสาระ 5 สาระเข้าด้วยกัน ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา และวรรณคดีและวรรณกรรม การจัดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา ความรู้กับชีวิตประจำวันได้ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ที่ดีผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี ทำให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ ประสบการณ์และทักษะเดิมที่มีอยู่รวมเข้ากับความรู้ ประสบการณ์และทักษะใหม่ที่ได้รับผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทย เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ วรรณคดีที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้วัฒนธรรม ส่งเสริมการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาในความเป็นชาติ ภูมิใจในภาษาประจำชาติ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมี 5 มาตรฐาน ประกอบด้วย การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย และ วรรณคดี

และวรรณกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการสร้างความรู้ นำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน สามารถใช้กระบวนการเขียนรูปแบบต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกฟัง ดู และพูดได้อย่างมีวิจารณญาณ สร้างสรรค์ เข้าใจธรรมชาติของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ สามารถเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณภรณ์ เครือคำ (2565) ที่กล่าวว่า การใช้วรรณคดีเป็นฐานมุ่งหมายให้ผู้เรียนเอาคุณค่าต่างๆ ที่ได้รับจากวรรณคดีมาส่งเสริมพัฒนาการด้านความรู้ ความคิด ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา ความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยจะสามารถทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะทั้ง 5 ด้านของการเรียนรู้ และส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อความเป็นชาติไทย เกิดความห่วงใยและรักความเป็นไทยยิ่งขึ้น

2. การศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยประยุกต์ใช้วรรณคดีไทยพบว่า นักเรียนที่ปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย อาจเป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของ กาญจนา วงศ์กร (2564) กล่าวว่า แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้วรรณคดีบูรณาการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของผู้เรียนให้สอดคล้องตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา และประเด็นสำคัญของวรรณคดีที่เลือก แนวคิดการสอนภาษาโดยใช้วรรณคดีเป็นฐานพัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language) บนฐานของทฤษฎี Constructivism ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่พัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับ สุนันทา อาจสัตรู (2559) ได้อธิบายว่า แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐาน คือ การจัดการเรียนรู้วรรณคดีให้มีความหมายกับผู้เรียน ใช้วรรณคดีพัฒนาทักษะการอ่าน และความสนใจอ่านวรรณคดี สร้างนิสัยให้รักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า พัฒนาทักษะการใช้ภาษาและเสริมสร้างความรู้ ความคิด จินตนาการ และเรียนวรรณคดีให้เข้าใจชีวิตนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง สอดคล้องกับพรทิพย์ แข็งขันและชยพร กระต่ายทอง (2553: 77) ได้อธิบายว่าวรรณคดีเป็นสื่อในการเรียน ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ภาษาที่มีคุณภาพและเป็นตัวอย่างในการใช้ภาษาที่ดี ผู้เรียนได้ประสบการณ์ชีวิตจากสถานที่และผู้คนที่ไม่มีโอกาสรับรู้ได้โดยตรง จะทำให้ผู้เรียนขยายพรมแดนทางความรู้ ความคิดและจินตนาการเข้าใจ

มนุษย์และสังคม วรรณคดีจึงเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้าในระดับที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณาภรณ์ เครืองคำ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ผู้วิจัยได้เลือกวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบ นนทก มาเป็นแกนกลางในการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการความรู้และทักษะในรายวิชาภาษาไทย ทั้ง 5 สาระการเรียนรู้เข้าด้วยกันซึ่งแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานนี้สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและจะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้สูงขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่ต้องพัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กันส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านวรรณคดีและวรรณกรรมไทยที่เลือกใช้ในการสอน มีความเชี่ยวชาญด้านการอ่านร้อยกรอง และการตีความเนื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมมีความหมายลึกซึ้ง เพื่อถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง และเลือกมอบหมายงานต่างๆ ให้มีความยากง่ายได้เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้สอนจะต้องสำรวจประสบการณ์และความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนมีระดับความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมกับการเตรียมเนื้อหาพื้นฐานให้ผู้เรียน การศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมอื่นๆ ที่จะเลือกใช้ก่อนนำมาประยุกต์กับแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการประยุกต์ใช้วรรณกรรมไทยเนื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมแต่ละเรื่องมีลักษณะคำประพันธ์และจุดประสงค์การแต่งที่แตกต่างกัน จึงต้องเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่เลือกใช้ และกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กรรณาภรณ์ เครืองคำ. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร,

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2567, จาก http://academic.obec.go.th/images/document/1559878925_d_1.pdf.
- กาญจนา วงศ์กลด. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้ แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- กึ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒน์กุล. “จะสอนวรรณคดีอย่างไรให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์”, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ (ตุลาคม - ธันวาคม 2560): 204
- พรทิพย์ แข็งขัน และชยพร กระต่ายทอง. (2553). “การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ” ชุดฝึกอบรมภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ัญญา เรืองแก้ว. (2566). *Bloom's Taxonomy of Learning*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2567. จาก [https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users/user114/ดาวนโหลดเอกสาร/เพิ่มเติม/เอกสารปรับหลักสูตร\(66\)/4.Bloom'sTaxonomyofLearning.pdf](https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users/user114/ดาวนโหลดเอกสาร/เพิ่มเติม/เอกสารปรับหลักสูตร(66)/4.Bloom'sTaxonomyofLearning.pdf)
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่
- _____. (2565). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่
- _____. (2566). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่
- สุนันทา อาจสัตรู, สนิท สัตโยภาส และชาติรี มณีโกศล. (2559). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.